

12 KM TORUSID: Ja muudkui laguneb...

VAADE PEALVALE: Selline näeb praegu välja Linnahalli pealava.

Tallinn lubab võtta hoida suure saali hoone, jäähall

Linnapea asemik Taavi Aas, kes linnahalli saatusega juba aastaid kursis, nimetab samuti eeloleva aprilli algust mõnes mõttes pöördeliseks: «Kindlasti üsna varsti kuulutame välja hanke, kus peaks selguma ehituseksperdi läbi viija. See komisjon peaks selgitama, mida täpselt linnahallis ehitada tuleks, kus piisaks rekonstrueerimisest. Selge on see, et katus, torustik,

elektrijuhtmistik ja muu sarnane tuleb otsast lõpuni välja vahetada. Aga maatasa siiski kõike võtma ei pea. Kui kõik jääb linnavalitsusele, võtame meie ilmselt oma hoida suure saali hoone. Ülejäänud kaks osa – jäähalli ja merepoolse osa tahame anda ikkagi erakätesse.»

Nagu teada, on linnahall muinsuskaitse all. Küll teatud mõõndu-

sega. Hoonet, kus on suur saal, pikuti ega laiuti puutuda ei tohi. Aga maja, mille katusel on helikopterite maandamisplats, võib korruse-kahe võrra ehitada kõrgemaks küll. Peaasi, et säiliks merelt vanalinnale avanev vaade.

Taavi Aas on mitu korda vestelnud rahvuskooperi Estonia direktoriga Aivar Mäega ja ülihästi kursis, kui ambitsioonikas on estoonlaste plaan võt-

Kas targem oleks elu linnahalliga või linn

Spaa Tervises saad nüüd soodsamalt

oma tervist kosutada
Kuurortravipakett

Tervis kuurordist

alates **37€** 1-le inimesele
1 ööpäev
2-kohalises toas

* pakett alates 4 ööbimisest

Paketis: arsti vastuvõtt, kuni 3 raviprotseduuri päevas, 3 söögikorda, vee- ja saunakeskuse külastus 6:30-17:00, jõusaali külastus 6:30-15:00 ning majutus mugavas hotellitoas.

veeta hoopis lõõgastav nädalalõpp
Mõnusaks lõõgastuseks

Nädalalõpu lõõgastus

alates **80€** 1-le inimesele
2 ööpäeva
2-kohalises toas

Paketis: valida saad 45 min massaaži, näo- või kehahoolitsuse ning lisaks veel 1 mõnusa protseduuri. Peale selle 2 söögikorda, vee- ja saunakeskuse võlud, jõusaali külastus 6:30-15:00 ning majutus mugavas hotellitoas.

Kampaania kehtib 01.01-31.03.2016. Kampaaniapakettidele ei laiene teised soodustused.

Alusta oma puhkust aadressilt **www.spatervis.ee**
või helista telefonil 447 9200

Tervis Pärnust!

tervis
ravispahotell

Seedri 6, 80010 Pärnu, sales@spatervis.ee

Eestis pole vist keerukama saatusega ehitist kui Tallinna linnahall, ristinimega Vladimir Iljitš Lenini nimeline kultuuri- ja spordipalee. Nimi võttis palee hiigelseinast tervelt kaks rida, kuid seda pole seinal juba ammu. Jäljed on. «Tallinna linnahall» ajab tänapäeval asja ära. Miskipärast on ka venekeelne vaste. Kuigi vene keelest ja meelest pole selles majas haisugi. Nüüd lõhnab siin tavalise kapitalistliku hallituse järele.

URMAS VAHE
urmas.vahe@ohtuleht.ee

Kõik teavad, et olümpiaks kiirustades valmis ehitatud kultuuri- ja spordipalee elab praegu erilistes tormituultes. Õelgem ausalt, et keegi ei oska sellega midagi mõistlikku peale hakata. Nii see dolomiidist koloss seisab ja laguneb. Mida ei suuda lõhkuda loodus, suudavad noorukite kambad, kellel on lõhkomata, täis reostamata ja tervete akendega hoonet väga valus vaadata.

Mida teha ehitise, mille saali eesriideks on 10x50 m suurune väidetavalt maailma suurim gobelään, Enn Põldroosi kujundatud 1,5 tonni kaaluv kangas «Inimeste elu»? Eesriie ripub praegugi, aga ei liigu, sest trosid võivad iga hetk maha joosta. Eesriie on ebalev ja kõikuv, nagu kogu linnahall.

Hoone täituvus oli parimatelgi aegadel 50% kandis. Kogu kupatus on Tallinna jaoks liiga suur. Poleks tal küljes arhitektuurimälestise silt, oleks ta juba ilmselt ammu vagunitäie dünamiiti külje alla saanud.

Paljudele, Eesti suurimasse riidehooldu mantlid riputanud linnahalli kunagistele fännidele oli sellest majast juba ammu sügavalt suva.

Isegi halli looja Raine Karp on meelepahaga rapsanud, et temal on ükskõik, mis sellest saab. Tema maja ei olevat see juba ammu ilma.

Kusagil hüüavad aga vaikselt hääled, et linnahall tuleks ikkagi lammutada, mälestussildist hoolimata. Välismaised arhitektibürood õhutavad tagant – investor ei saa mingite tänapäevaste valemitega sinna pandud raha tagasi.

Linnahalli on igatsenud vaid mingid eksootilised tegelased, kellest ameeriklased olid kuni viimase hetkeni nõus seda ära ostma. Mis nad sellega tegelikult peale hakata kavatsesid, jääbki vist saladuseks. Jänkid jäid ookeani taha ja linnahall hallitab edasi. Järgmine verstapost on maha pandud aprillikuu esimese või teise nädalasse, kui pidavat selguma kõik. Või nagu tavalisel puhul mitte midagi.

Oli minevik...

Nagu teistegi Nõukogude Liidu hoogtööobjektide kohta, sosistati linnahalligi puhul, et seal pandi ehitamise ajal betooni sisse tsementi vaid näpuotsaga ning kandekonstruktsioonide ja ehitusprahi vahele võis panna võrdusmärgi. Linnahallist olevat nii palju materjali üle jäänud, et ehitajate eramuud kerkinud lausa asumite viisi.

Tallinna olümpiaobjektide kunagine ehitusjuht Enn Tammaru pole sellega nõus, sest linnahallis pole murdunud ega väsinud ainuski kandev konstruktsioon. Ja vajunud on see vaid nii palju, kui normaalne ehitus ikka vajub.

Kuid juba 1998. aastal andis ootamatult järele jäähalli katus. Juba algselt ebamugavad istmed lödistas taevavesi põhjalikult läbi.

Aasta hiljem julges abilinnapea Peeter Kreitzberg kõvemini iitsatada ja välja öelda salatõe, et ehitusena on linnahall ebaõnnestunud ja linna seisukohast pole sellel ka kontserdipaigana mõtet.

Linnahallile telliti ekspertiis ehituse tollaselt vaieldamatult suveräänilt ASilt Lemminkäinen, kes vastas üsna kiiresti, et selle mingikski reinkarnatsiooniks võiks sinna ehitada konkurendi Tallinna sadama reisiterminalile. Tuleks lammutada halli täiesti mõttetud hiigelfuajeed ja nende asemele rajada tollipunktid ja *taxfree*-kauplused.

Aasta enne millenniumi rajati linnahalli katusele merepoolsesse otsa midagi sellist, mida vaene Raine Karp poleks osanud ette näha oma kõige koledamaski õudusunenõus – helikopterite maandamisplats koos Copterline'i terminaliga.

Merepoolne vaade linnahalli- le jäi üsna hädiseks. Samuti kadus merepoolne kohvik. Selle direktor, kes oli halli direktori Zintsovi abikaasa, pisteti hoopis vangi.

Linn leidis vastuseks linnahalli fänniklubi appikarjale mõned vaevased miljonid, mis sellise hoonekolossi puhul on pigem ta suvpruugikastide tühjendamise eest. Selle eest sai korda teha kõige häbiväärsemad kohad – peldikud.

Üsna valjuhääleluseks muutusid jutud linnahalli mingi osa muutmise ootluseks – neid polnud tol ajal pealinnas veel ülemäära palju. Umbes samal ajal nägi õhtuvalgust Eesti esimene striptiisiklubi, kus neiu Eva maoga maadles.

Jutud halli põranda suurendamisest sedavõrd, et seal tekiks